

streed, zooals er sinds 1389 nooit geheel opgehouden was met strijden, tegen de Turken, redde het vorstendom van een hernieuwden grooten aanval, en werd in 1860 vermoord. De zoon van zijn broeder Mirko, de tegenwoordige vorst Nikita of Nikolaas I, de schoonvader van den prins van Napels, werd zijn opvolger.

Voor wij van dezen vorst en zijne familie wat naders vertellen, willen wij een blik slaan op het volk, zooals zich dit in den loop der eeuwen ontwikkelde.

Onafhankelijk van aard, daarin versterkt door de omstandigheden en de opeenvolgende vorsten, heeft het volk steeds geleefd met het zwaard in de schede of den revolver in de vuist. Zelfs bestaat er nog een artikel in hun wetboek dat hunne revolvers steeds gewapend moeten zijn, schoon er nu vrede in het land is, en de laatste worsteling, waarin de Montenegrijnen het dapper voor hunne Servische broeders uit de Herzegovina opnamen, met het Berlijnsche congres eindigde. Dit uitsluitend krijgsmansleven heeft een ruwen stempel gedrukt op de bevolking, en het leven in de bergen doet er het zijne toe om oude zeden en gewoonten te bewaren. In Cettinje kan men het merkwaardige schouwspel bijwonen van menschen tot de tanden toe gewapend een partij biljart te zien spelen. Jacht is nog een der meest geliefkoosde bezigheden; de landbouw, schoon zich in de laatste jaren meer ontwikkelend en ook door mannen beoefend, werd vroeger uitsluitend aan de vrouwen overgelaten, die het hardste werk verrichten, en niet beter weten of het behoort zoo. Evenals in tijden van oorlog de rustdagen niet veel meer dan luierdagen zijn, zoo ook hoort men op de markt te Cettinje meer babbelen en de allerlaatste nieuwtjes behandelen, dan kort en krachtig zaken afdoen.

De zeden zijn doodeenvoudig. De Montenegrijn is matig van aard, en het leven in de vrije lucht maakt hem sterk. De mannen zijn athletisch gebouwd, en hebben den blik van een arend; bijziendheid komt bijna niet voor. Hij is vlug en behendig als een gems; hij kan een geheelen dag loopen en klimmen, teerend op een stuk brood en een glas wijn. De Montenegrijnen worden dan ook oud, en daar zij jong trouwen, en er het patriarchale gebruik heerscht, dat de getrouwde zoon bij den vader intrekt, die steeds het hoofd blijft der zich steeds vermeerderende familie, treft men dikwijls verscheidene geslachten bij elkaar aan. Zoo vond een Fransch reiziger in een dorpje zeven opeenvolgende geslachten; de stamvader was 117 jaar oud, dan volgde de zoon van 100 jaar, de kleinzoon van 82, diens zoon van 67 en verder was er een zoon van 43, een van 21 en eindelijk de Benjamin der familie van 2 jaar. De Montenegrijn is gastvrij, maar arm en — daarom misschien — zeer op de penning. Hij moet hard werken voor zijn brood; en lange tochten over de bergen maken om de voortbrengselen van zijn land, zijn vee enz. op de markt of naar de havenplaatsen te brengen. Aan den anderen kant is zijne eerlijkheid spreekwoordelijk. Nog voor kort stond er op het plein te Cettinje een plataanboom, aan welks takken de gevonden voorwerpen werden opgehangen, die de eigenaars daar dan kwamen afhalen. Onlangs zeide vorst Nikita tot eene dame, die een bezoek aan het hof bracht, en van een in Italië verloren